

Statenmededeling

Onderwerp

Vaststelling beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Beleidsregels 'volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties' en 'industriële geur Noord-Brabant'.

Aanleiding

Maatschappelijk bestaat er een zorg over gezondheidsrisico's in relatie tot mestbewerkingsinstallaties. Deze zorgen zijn onder andere geuit tijdens de mestdialogen in 2016. Ons college onderkent deze zorg en heeft deze zorg een plek gegeven in de '[Notitie Versnelling transitie veehouderij](#)' die op 13 juni 2017 vast is gesteld. Wij hebben toen aangekondigd op basis van het voorzorgsprincipe een beleidsregel op te stellen om de risico's voor volksgezondheid nabij mestbewerkingsinstallaties tot een minimum te reduceren. Deze richt zich primair op het aanpakken van de emissie van stofdeeltjes. Een beleidsregel met betrekking tot het borgen van gezondheid in vergunningprocedures ontbrak tot op heden in wet- en regelgeving.

Uw Staten hebben de '[Notitie Versnelling transitie veehouderij](#)' op 8 juli 2017 vastgesteld. Ondersteunend daaraan is ook de [motie](#) 'Geen risico's met de volksgezondheid' door Uw Staten aangenomen. Wij hebben op 17 april 2018 de aangekondigde beleidsregel vastgesteld. Met de komst van de beleidsregel beschouwen wij de motie als afgedaan.

Parallel hebben wij een wijziging op de beleidsregel industriële geur Noord-Brabant vastgesteld. De wijziging gaat over geuremissie van mestbewerkingsinstallatie nabij veehouderijbedrijven.

Bevoegdheid

Ons college is bevoegd de beleidsregels vast te stellen. Uw Staten worden geïnformeerd over dit besluit.

Kernboodschap

- Beide beleidsregels beogen bij mestbewerkingsinstallaties het inperken van emissies via de lucht naar de omgeving.*

Met deze beleidsregels zorgen wij voor borging van het publieke belang van gezondheid en het voorkomen van geurhinder. Dit draagt bij aan het vertrouwen dat mestbewerking in Brabant schoon en veilig plaatsvindt. Hiermee scheppen wij bovendien een helder wettelijk kader, zodat voor initiatiefnemers van

Datum

17 april 2018

Documentnummer

GS: 4337207

PS: 4350378

mestbewerkingsinstallaties duidelijkheid ontstaat over de regels waaraan zij moeten voldoen.

Datum

17 april 2018

Documentnummer

GS: 4337207

PS: 4350378

De beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties is gericht op het beperken van stofemissies, omdat is aangetoond dat potentiële ziektekiemen (ook wel bio-aerosolen genoemd; hieronder vallen bijvoorbeeld bacteriën, virussen en endotoxine) zich hechten aan stofdeeltjes. De eisen uit de beleidsregel zijn gericht op het minimaliseren van de totaal stofemissie. Het betreft mestbewerkingsinstallaties die onder het bevoegd gezag van de provincie vallen ongeacht waar deze gevestigd zijn (industrieterrein of landelijk gebied).

De aanpassing van de beleidsregel industriële geur Noord-Brabant heeft als doel om dubbele geurruimte vanuit veehouderijen en mestbewerkingsinstallaties te voorkomen. De geuremissie vanuit een veehouderijbedrijf valt onder andere wetgeving dan de geuremissie uit mestbewerkingsinstallaties. Deze wetgeving is niet op elkaar afgestemd waardoor de totale geurbelasting op omliggende gevoelige objecten (woningen) op een te hoog niveau kon worden vergund. De aanpassing van de beleidsregel heeft betrekking op mestbewerkingsinstallaties gevestigd binnen dezelfde inrichting als een veehouderij én die onder het bevoegd gezag van de provincie vallen.

2. In de beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties zijn maatregelen opgenomen voor mestbewerkingsinstallaties.

De beleidsregel heeft maatregelen opgenomen waarbij onderscheid is gemaakt tussen:

- a. nieuw op te richten mestbewerkingsinstallaties;
- b. bestaande mestbewerkingsinstallaties die een vergunningaanvraag hebben ingediend;
- c. bestaande mestbewerkingsinstallaties die geen vergunningaanvraag hebben ingediend;
- d. mestbewerkingsinstallaties die onderdeel zijn van een veehouderij die uitsluitend de mest afkomstig van dezelfde inrichting bewerken.

a. Nieuw op te richten mestbewerkingsinstallaties

Nieuw op te richten mestbewerkingsinstallaties moeten voldoen aan alle opgenomen eisen in de beleidsregel. In hoofdlijn komt de beleidsregel neer op de volgende maatregelen:

- Er geldt een minimalisatieverplichting voor de emissie van totaal stof. Een vergunninghouder van een mestbewerkingsinstallatie moet bij de aanvraag aantonen dat de uitstoot van totaal stof zoveel als mogelijk wordt gereduceerd waarbij gekeken wordt naar wat technisch en economisch haalbaar is;
- Verplicht hygiëniseren (minimaal één uur op minimaal 70 graden verhitten) van de mest;

- Laden, lossen en opslag van mest gebeurt in pandig;
- Verplichte monitoring;
- Er dient een verplichte meting gedaan te worden naar de emissie van totaal stof;
- Elke vijf jaar heeft de vergunninghouder een informatieplicht waarbij aan de omgevingsdienst aangetoond moet worden dat de uitstoot van totaal stof zoveel mogelijk is geminimaliseerd.

Datum

17 april 2018

Documentnummer

GS: 4337207

PS: 4350378

In de beleidsregel (zie bijlage 1) vindt u de uitgebreide regeling en de toelichting over hoe de regeling toe te passen. De beleidsregel schrijft maatregelen en technieken voor die in de procesindustrie en in bestaande mestverwerkingsinstallaties vaak al gangbaar zijn. Het treffen van deze maatregelen zal – zeker bij nieuwe installaties – naar verwachting niet ingrijpend zijn voor de ondernemer en zal bovendien niet leiden tot een onevenredige kostenstijging.

b. Bestaande mestbewerkingsinstallaties die een vergunningaanvraag hebben ingediend

Zodra een vergunningaanvraag voor een bestaand bedrijf wordt ingediend waarbij de mestbewerkingstechniek of de bewerkingscapaciteit wordt gewijzigd, gaat de beleidsregel ook voor deze mestbewerkingsinstallaties gelden. In principe gelden alle maatregelen (in hoofdlijnen beschreven onder kernboodschap 2a) ook voor deze installaties. Hierbij geldt wel het proportionaliteitsbeginsel, wat inhoudt dat wij geen maatregelen eisen die dusdanige financiële of andere consequenties hebben dat zij in redelijkheid niet van de vergunninghouder kunnen worden geëist.

c. Bestaande mestbewerkingsinstallaties die geen vergunningaanvraag hebben ingediend

Mestbewerkingsbedrijven die geen vergunningaanvraag hebben ingediend hebben geen investeringsmoment voorzien. Om de risico's voor volksgezondheid ook bij deze installaties te beperken is er ook voor deze bedrijven een informatieplicht opgenomen in de beleidsregel. Binnen 5 jaar moet informatie aangeleverd worden over de uitstoot van totaal stof. De omgevingsdiensten vragen zelf actief deze informatie op. Als de aangeleverde informatie daar aanleiding toe geeft, scherpt ons college de vergunning aan.

d. Mestbewerkingsinstallaties die onderdeel zijn van een veehouderij die uitsluitend de mest afkomstig van dezelfde inrichting bewerken

Indien mest afkomstig van dezelfde inrichting wordt bewerkt, zijn er vanuit het oogpunt van volksgezondheid vrijwel geen extra risico's ten opzichte van een agrarische bedrijfsvoering zonder mestbewerking. Vanuit de reguliere agrarische bedrijfsvoering wordt reeds mest opgeslagen, overgeslagen en getransporteerd en er wordt geen mest van een andere inrichting aangevoerd. In deze situatie vinden wij het niet proportioneel om alle maatregelen en technieken die de beleidsregel voorschrijft te eisen. Voor deze bedrijven geldt bij een capaciteit tot

25.000 m³ alleen de eis dat de bewerking en de op- en overslag niet in de open lucht plaatsvindt. Dit om verwaaiing, en daarmee verspreiding van bio-aerosolen via de lucht, zoveel mogelijk te voorkomen. Mocht een bedrijf mest van derden bewerken of meer dan 25.000 m³ eigen mest bewerken, dan valt het onder de regels zoals toegelicht onder kernboodschappen 2a, 2b of 2c. In bijna alle gevallen is de gemeente het bevoegd gezag voor deze inrichtingen.

Datum

17 april 2018

Documentnummer

GS: 4337207

PS: 4350378

3. *Wij vragen gemeenten de beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties over te nemen voor mestbewerkingsinstallaties die onder het bevoegd gezag van de gemeente vallen.*

Wij stellen gemeenten zowel bestuurlijk als ambtelijk op de hoogte van de vaststelling van de beleidsregel middels een brief. Daar voegen wij een handreiking bij die zij kunnen gebruiken om de beleidsregel in hun eigen beleid op te nemen. Het overnemen van de beleidsregel is een vrijwillige keuze van de gemeente.

Consequenties

Door de vaststelling van de beleidsregels wordt de volksgezondheid rondom mestbewerkingsinstallaties maximaal geborgd.

Door de vaststelling van de beleidsregels komen wij tegemoet aan de maatschappelijke zorgen die leven bij omwonenden van mestbewerkingsinstallaties. Daarnaast geven de beleidsregels duidelijkheid aan ondernemers over welke eisen gesteld worden aan hun mestbewerkingsinstallatie en hoe zij tegemoet kunnen komen aan hun omgeving om de zorgen zoveel als mogelijk weg te nemen.

Europese en internationale zaken

N.v.t.

Communicatie

Beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties

Het onderliggende rapport van Tauw 'Technische onderbouwing beleidsregels voor risicobeperking gezondheidseffecten via de lucht van mestbewerkingsinstallaties' en de beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties zijn voorgelegd aan externe partijen. Hiervoor zijn uitgenodigd: Brabantse Milieufederatie (BMF), Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO), Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), gemeenten, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM), Wageningen Universiteit & Research (WUR), deelnemers mestdialogen, omgevingsdiensten (Noordoost, Zuidoost en Middenwest) en de sector zelf. De uitkomsten zijn verwerkt in de beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties.

Verder wordt op de volgende wijze gecommuniceerd:

- Wij zetten een nieuwsbericht op onze website en op de website van het Brabantnet;
- Onze relaties worden via een mailing op de hoogte gesteld van de beleidsregel.

Datum

17 april 2018

Documentnummer

GS: 4337207

PS: 4350378

Beleidsregel industriële geur Noord-Brabant

De beleidsregel industriële geur Noord-Brabant was al van kracht, maar is aangepast. Deze aanpassing is gecommuniceerd met de relaties.

Vervolg

De beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties past in het streven van duurzame landbouw (besluit 8 juli 2017) en wordt in dat kader geëvalueerd. Er wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij bestaande evaluatieprocessen, bijvoorbeeld bij de volgende evaluatie van de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood (UBA).

De beleidsregel industriële geur Noord-Brabant wordt één jaar na het in werking treden geëvalueerd voor zover deze betrekking heeft op mestbewerking.

Bijlagen

Bijlage 1: beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties

Bijlage 2: beleidsregel industriële geur Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: mevrouw A.L. Schoenmakers, (073) 680 86 62,
alschoenmakers@brabant.nl, afdeling Ruimtelijke Ontw. Zuid-Oost van cluster Ruimte.

Opdrachtnemer: mevrouw L.A.H. Mooren, (073) 681 25 69,
lmooren@brabant.nl, afdeling Ruimtelijke Ontw. Noord-Oost van cluster Ruimte.